

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

03 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 și a sentinței Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 16 februarie 2016, declarat de către inculpatul

Cernei Vadim Boris, născut la 19 septembrie 1979, originar din r-nul Fălești, domiciliat în r-nul Hîncești, s. Sărata Galbenă.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 10.12.2015-16.02.2016
2. instanța de apel: 16.03.2016-19.04.2016
3. instanța de recurs: 12.07.2016-03.08.2016

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 16 februarie 2016, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Cernei Vadim Boris a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, echivalentul a 4.000 lei.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de Usatîi Nadejda și s-a încasat în beneficiul acesteia din contul inculpatului Cernei V., suma prejudiciului moral în mărime de 40.000 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 8.000 lei.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Usatîi Nadejda, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor prejudiciului material să hotărască instanța civilă.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Cernei V. la data de 06 iulie 2015, în jurul orei 09:00, deplasându-se la volanul autotractorului de model „IVECO”, cu n/î CM AL 398, cu semiremorcă de model “Schmitz”, cu n/î C AO 832, pe str. Varnița,

mun. Chișinău, intersecție cu str. Uzinelor, 10, mun. Chișinău, nu a respectat regulile de securitate a circulației rutiere și nu a manifestat prudență sporită la trafic, contrar cerințelor pct. 39.1 și 3 al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 357 din 13 mai 2009, care prevede, că înaintea începerii deplasă, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi efectuată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic, dar și în cazul în care conducătorul are intenția de a preselecta banda, el trebuie să cedeze trecerea vehiculelor care circulă în aceeași direcție pe această bandă. La preselectarea concomitentă, conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea vehiculului care circulă în aceeași direcție și se află pe banda din dreapta;

- pct. 40.2 al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 357 din 13 mai 2009, care prevede, că înaintea virării la dreapta, conducătorul de vehicul trebuie: a) să ocupe din timp marginea dreaptă a carosabilului; b) să cedeze trecerea bicicliștilor și conducătorilor de ciclomotoare care se deplasează pe pista destinată lor, precum și pietonilor. În cazul în care conducătorul este impus (lățime insuficientă) să efectueze manevra utilizând parțial sau în întregime banda alăturată, el poate efectua această manevră numai după ce s-a asigurat că nu pune în pericol siguranța circulației. În acest caz conducătorul trebuie să cedeze trecerea vehiculelor care se deplasează în același sens pe banda din dreapta, iar în caz de necesitate, el trebuie să apeleze la ajutorul altor persoane.

- pct. 40.6 al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 357 din 13 mai 2009, care prevede, că în cazurile în care traiectoriile de deplasare a vehiculelor se intersectează, iar ordinea de trecere nu este prevăzută de prezentul Regulament, conducătorul trebuie să cedeze trecerea vehiculului ce se apropie din dreapta;

- pct. 45.1, 2 al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 357 din 13 mai 2009, care prevede că, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori:

- a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția;
- b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase;
- c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii;
- d) situația rutieră.

În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Prin urmare, efectuând manevra de virare la dreapta spre str. Voluntarilor, mun. Chișinău, s-a ciocnit cu autoturismul de model „Nissan Micra”, n/î C PV 561, condus de către Croitoru Eugen, care din inerție a tamponat pietonul, Usafii

Nadejda, care se deplasa din partea dreaptă conform direcției de deplasare a autoturismului în cauză.

În rezultatul impactului automobilul de model „Nissan Micra”, n/î C PV 561, a fost deteriorat, iar pietonului, Usatîi Nadejda, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 1940/D din 28 august 2015, i-au fost cauzată vătămare corporală medie.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Cernei V. a fost calificată *de drept* în baza art. 264 alin. (1) Cod penal și anume – *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.*

3. Împotriva sentinței au declarat apel:

3.1. Procurorul, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă 1 an închisoare, cu privarea dreptului de a conduce mijloace de transport pe termen de 1 an, iar conform art. 90 Cod penal, de a-i fi suspendată executarea pedepsei pe termen de 1 an.

În motivarea apelului a invocat că:

- prima instanță nu a dat deplină eficiență la individualizarea pedepsei prevederilor art. 2, 7, 61, 75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului pedeapsă prea blândă, ce nu își va atinge scopul.

3.2. Avocatul Melinteanu C. în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei în partea civilă cu referire la prejudiciul moral și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte prin care prejudiciul moral încasat să fie redus la 5.000 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către procuror și avocatul Melinteanu C. în numele inculpatului, fiind menținută sentința fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării, just a stabilit vinovăția inculpatului în baza art. 264 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a notat, că vina inculpatului în comiterea infracțiunii imputate se confirmă prin probele cercetate în cadrul ședinței de judecată: procesul-verbal de cercetare din 06 iulie 2015 (f.d. 9-16); certificatul de vizită nr. 54/119 din 06 iulie 2015 (f.d 17); procesul-verbal nr. 9899 din 06 iulie 2015 (f.d. 25); copia permisului de conducere eliberată pe numele inculpatului (f.d. 28); raportul de expertiză medico-legală nr. 1940/D din 28 august 2015 (f.d. 34-35); procesele-verbale de confruntare din 02 noiembrie 2015 (f.d. 76-77, 78); declarațiile părții vătămate Usatîi N. și a martorilor Croitoru E., Croitoru P.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a constatat, că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal și motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă, relevând în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei, persoana inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite, circumstanțele ce atenuează și agravează răspunderea penală.

Instanța de apel a mai menționat și faptul, că inculpatul prin cerere scrisă, a declarat că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu solicitând ca judecarea cauzei să fie în baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală.

În asemenea condiții, instanța de apel a conchis, că prima instanță just a apreciat modul și măsura de pedeapsă, ce urma să fie aplicate inculpatului, care este pentru prima dată supus răspunderii penale, pentru comiterea unei infracțiuni din imprudență, nu prezintă pericol social, a recunoscut vina integral, s-a căit sincer de cele comise, iar corectarea ultimului fiind posibilă cu aplicarea unei sancțiuni pecuniare, deoarece scopul pedepsei poate fi atins și cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă, pedeapsă care este aptă să conducă la realizarea scopului sancțiunii, contribuind la reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

Totodată, instanța de apel a respins și pretențiile părții apărării referitor la încasare prejudiciului moral, prin care aceștia au solicitat ca să fie redus de la suma de 40.000 lei la 5.000 lei.

Astfel, instanța de apel, nu a putut reține argumentul avocatului, precum că existența prejudiciului moral în mărimea sumei solicitate nu a fost probat, deoarece conform prevederilor art. 1422 Cod civil, în cazul în care unei persoane i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată având dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului în echivalent bănesc. Așadar, prima instanță în partea examinării acțiunii civile, a examinat minuțios probele prezentate, argumentele participanților, iar în concluzie just a adjudecat suma prejudiciului moral proporțional, adecvat, cu respectarea prevederilor art. 1389, 1410, 1416, 1418, 1422, 1423 Cod civil.

6. Decizia instanței de apel se contestă cu recurs ordinar de către inculpat, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei în partea civilă cu referire la prejudiciul moral și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte prin care prejudiciul moral încasat să fie redus la suma de 5.000 lei.

În motivarea recursului invocă:

-asiguratorul este responsabil pentru plata despăgubirilor și daunelor produse în urma accidentului rutier;

- quantumul de 40.000 lei, admis de către instanțele de judecată este unul mult prea exagerat.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând de a respinge prezentul recurs ca inadmisibil, deoarece instanțele de apel a apreciat toate probele în ansamblu conform art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat și argumentat asupra lor, corect constatând vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, respingând ca nefondată solicitarea de a aplica în privința sa un prejudiciu moral mai redus. Astfel, probele administrate de către instanțele de judecată au primit o apreciere justă, iar concluziile privind vinovăția inculpatului rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în respectiva cauză.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Autorul își întemeiază recursul său în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce stipulează că: hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

În argumentarea temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurentul a invocat că instanța de apel nu s-a expus referitor la argumentul menționat în apel precum că instanțele de judecată neîntemeiat au încasat din contul inculpatului suma de 40.000 lei, ca prejudiciu moral sau această sumă urma a fi încasată de la asigurator.

Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată. Din textul deciziei recurate se constată că instanța de apel, a cercetat toate probele prezentate, apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității acestora și care în ansamblul lor, au confirmat corectitudinea condamnării inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii imputate.

Mai mult, instanța de recurs, analizând textul deciziei atacate constată că, la stabilirea cuantumului prejudiciului material, prima instanță cât și instanța de apel

au dat deplină eficiență prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală. Astfel alin. (1) al art. 364¹ Cod de procedură penală prevede, că *până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul poate declara, personal prin înscris autentic, că recunoaște faptele indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, iar alin. (2) al aceleiași norme prevede, că judecata poate avea loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, decât dacă inculpatul declară că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu solicită administrarea de noi probe. Așadar, după ce a fost acceptată cererea (f.d. 148) inculpatului întocmită autentic și acceptată de către instanța de judecată, inculpatul a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu (f.d. 96-104). Astfel, instanțele de judecată, conducându-se de prevederile legale au stabilit că încasarea prejudiciului material să fie examinat în ordine civilă, deoarece din contractul de asigurare obligatorie (RCA), asiguratorul oferă compensații doar la distrugerea bunurilor materiale, în asemenea condiții, prima instanță cât și instanța de apel au lăsat examinarea pretențiilor părții vătămate, Usatîi N. prin care aceasta solicită **încasarea prejudiciului material** (f.d. 131) în sumă de 14.190,59 lei, pentru a fi examinată în ordine civilă, prin care urmează să se decidă cine va achita despăgubirea materială suportată de aceasta (asiguratorul sau Cernei V.).*

Totodată, Colegiul consideră neîntemeiat și argumentul recurentului privind reducerea prejudiciului moral de la 40.000 lei la 5.000 lei. La acest capitol, instanța de recurs notează că, în temeiul art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate. Astfel, instanța de recurs menționează, că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare, iar alegațiile recurentului precum că are la întreținere doi copii minori, nu au nici o tangență cu prejudiciul moral cauzat părții vătămate. De menționat este faptul, că instanțele de judecată, întemeiat și-au motivat soluția privind încasarea parțială a prejudiciului moral și cuantumul acestuia, ținând cont de faptul, că până la accident partea vătămată avea activitate fiind angajată la SRL "Grafitex Cons", iar în rezultatul leziunilor corporale cauzate prin infracțiune, a fost și este în imposibilitate să-și continue activitatea de muncă, a pierdut din mobilitatea avută anterior, întâmpină greutăți în deplasarea normală – consecințe concret survenite în urma accidentului rutier produs din vina inculpatului.

Prin urmare, argumentele invocate de recurent privitor la prezența temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul consideră, că nu sunt întemeiate și suficiente pentru desființarea hotărârii instanței de apel.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, întemeiat expunându-se asupra admiterii acțiunii civile în partea prejudiciului moral și cuantumului acestui prejudiciu încasat în folosul părții vătămate, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului ordinar declarat la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, declarat de către inculpatul **Cernei Vadim Boris**, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 26 august 2016.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie